

Tiedote 13.9.2022

Kansallisteatterin ja Red Nose Companyn *Aleksis Kivi* -näyttämöteokselle tiedonjulkistamisen valtionpalkinto

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon Kansallisteatterin ja Red Nose Companyn *Aleksis Kivi* -teatteriesityksen tekijöille. Palkinnon saavat Red Nose Companyn näyttelijä-ohjaajat Timo Ruuskanen ja Tuukka Vasama, Kansallisteatterin dramaturgi Eva Buchwald sekä ohjaaja Linda Wallgren. Teos juhlistaa kansalliskirjailija Aleksis Kiven merkkivuosia ja valottaa suomalaisen teatterin historiaa tuomalla näyttämölle yhdessä paketissa kirjailijan koko elämän ja kaikki teokset. Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnot jaetaan tiistaina 13. syyskuuta kello 15.00. Kansallisteatteri on ensimmäistä kertaa palkittavien joukossa.

Kuva: Cata Portin

Kansallisteatterin ja Red Nose Companyn näyttämöteos *Aleksis Kivi* on komedia miehestä, josta tuli monumentti. Se on Kansallisteatterin 150-vuotisjuhlavuoden ohjelmistoon kuuluva teos, joka kantaesitettiin Kansallisteatterin Suurella näyttämöllä 17.2.2022. Teos on ajankohtainen, sillä tänä vuonna tulee kuluneeksi 150 vuotta kansalliskirjailija **Aleksis Kiven** kuolemasta sekä Kansallisteatterin perustamisesta. Kivi kirjoitti näytelmänsä Suomalaiselle Teatterille, jonka nimi vaihdettiin sittemmin Suomen Kansallisteatteriksi.

Teatteriteos paketoit kirjailijan elämän ja teokset saumattomaksi esitykseksi valottaen samalla suomalaisen teatterin historiaa. Huumoria ja leikkimielisyyttä säteilevä esitys nostaa esiin Aleksis Kiven monipuolisuuden kielenkäyttäjänä.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan palkintoperusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon saavat Red Nose Companyn näyttelijät, ohjaajat **Timo Ruuskanen** ja **Tuukka Vasama** sekä Kansallisteatterin dramaturgi **Eva Buchwald** ja ohjaaja **Linda Wallgren** tiedon ja taidon loisteesta teatteriteoksessa *Aleksis Kivi*.

Neuvottelukunnan palkintoperusteet:

Teatteriteos esittelee kansalliskirjailijamme elämän ja tuotannon häkellyttävän monipuolisesti. Esitys on enemmän kuin taidetta: sen tarjoilemat ahaa-elämykset, pitkien jatkumoiden ja ajankohtaisten ilmiöiden yhdisteleminen ovat myös korkeatasoisen tiedonjulkistamisen tunnusmerkkejä.

Katsoja saa kahdessa tunnissa kattavan käsityksen Kiven elämän ja teosten lisäksi suomalaisen kulttuurin, kirjallisuuden, esittävän taiteen ja yhteiskunnallisen keskustelun taustoista 1800-luvulta nykyaikaan. Teos perustuu laajaan tutkimusaineistoon ja sen oivaltavaan soveltamiseen dramaturgian keinoin, klovneriaa unohtamatta. Teos kerryttää tietoa myös suunnitelmallisella yleisötyöllä, koululaisille suunnatuilla oppimateriaaleilla ja valtakunnallisella kiertueellaan.

Klovnikaksikon riemukas ja syvälinen esitys tulkitsee nyky-yhteiskuntamme ja identiteettimme rakentumista älyllisesti ja korkeatasoisesti. Voimallinen tahto vie miehen läpi harmaan kiven, kun Red Nose Companyn ja Kansallisteatterin *Aleksis Kivi* laajentaa yleisönsä tajuntaa kulttuurihistoriallis-taiteellisesti ennennäkemättömällä tavalla.

Dramaturgi jalosti mittavan tietomäärän tekstiksi

Esitys on syntynyt kansalliskirjailijan myytin ja monumentin äärellä. Osaksi teoksen syntyprosessia kuului mittava Kiven elämään, kirjeisiin, kritiikkeihin ja aikalaismuistoksiin perehtyminen. Tässä työssä Kansallisteatterin dramaturgi Eva Buchwaldilla oli merkittävä rooli.

”Sukelsin valtavaan tieto- ja materiaalimäärään ja se oli mitä antoisinta. Kaikkea ei tietenkään voinut ottaa mukaan ja valintoja oli tehtävä. Tiedon penkomisen ja valintojen sekä hyvän yhteistyön myötä syntyi hauska, valaiseva ja kansalliskirjailijaamme kunnioittava teatteriteos”, Kansallisteatterin dramaturgi Eva Buchwald kommentoi.

Ohjaaja Linda Wallgren allekirjoittaa Buchwaldin näkemyksen.

”Tämän teoksen tekeminen oli mitä suurimmassa määrin syvä sukellus Suomen historian merkittäviin muutoksen vuosikymmeniin Aleksis Kiven elämän, teosten ja aikalaismuistosten myötä. Näiden kautta itselleni avautui myös uusia oivalluksia siitä, miksi nyt olemme sellaisessa

pisteessä kansana ja maana, kuin olemme. Tiedonjanolla ja ilolla tätä teosta tehtiin, ja olen hyvin onnellinen ja otettu, että se on myös näkynyt ulospäin”, ohjaaja Linda Wallgren summaa.

”Olen iloinen, että saamme tämän huomionosoituksen. Se on paitsi tunnustus pitkäjänteisen työmme tuomasta osaamisesta, mutta ennen kaikkea se nostaa esiin huumorin ja luovuuden merkityksen tiedonvälityksessä. Tämän ymmärsi Aleksis Kivikin aikoinaan”, Red Nose Companyn näyttelijä-ohjaaja Timo Ruuskanen pohtii.

Näyttelijä-ohjaaja Tuukka Vasama jatkaa Ruuskasen pohdintaa: ”Teatteriklovnerian yksi perussäännöistä on ”It’s funny because it’s true”. Jos näin on, niin tiedonjulkistamisen valtionpalkinto on Suomen hauskin palkinto.”

Palkittua teatteriteosta Kansallisteatterin ja Red Nose Companyn rinnalla on ollut toteuttamassa Avanti! -kamariorkesteri. Lisäksi vahva joukko yhteistuotantoteattereita järjestää syksyn 2022 ja kevään 2023 aikana yhteensä 26 näytäntöä Jyväskylän, Lahden, Kuopion ja Turun kaupunginteattereissa sekä Tampereen Työväen Teatterissa. Esitys palaa myöhemmin myös Kansallisteatteriin.

Työryhmä kokonaisuudessaan

Näyttelijät Timo Ruuskanen ja Tuukka Vasama

Harmonikka, musiikin johto Niko Kumpuvaara

Jousikvartetti (Kamariorkesteri Avanti!) Eriikka Maalismaa / Terhi Paldanius / Tommi Asplund / Maija Linkola (viulu), Olga Reskalenko / Santtu Podzniakov / Sameli Vettenranta (alttoviulu), Joasia Cieślak / Iida-Vilhelmiina Sinivalo (sello)

Teksti ja dramaturgia Eva Buchwald, Timo Ruuskanen, Linda Wallgren ja Tuukka Vasama

Ohjaus Timo Ruuskanen, Linda Wallgren ja Tuukka Vasama

Dramaturgi Eva Buchwald

Lavastus ja pukusuunnittelu Tarja Simone

Valosuunnittelu Ville Virtanen

Musiikin sovitus Marzi Nyman ja Niko Kumpuvaara

Lisätiedot:

Pääjohtaja Mika Myllyaho

Sähköpostiosoite mika.myllyaho@kansallisteatteri.fi

Puhelinnumero 044 593 8130

Haastattelupyynnöt/Kansallisteatteri

Viestintäpäällikkö Karoliina Masalin

Sähköpostiosoite karoliina.masalin@kansallisteatteri.fi

Puhelinnumero 040 833 7382

Lisätiedot ja haastattelupyynnöt/Red Nose Company

Tuottaja Maija Kuhn

Sähköpostiosoite maija.kuhn@rednose.fi

Puhelinnumero 044 235 4774

Suomen Kansallisteatteri on vuonna 1872 perustettu vanhin suomenkielinen ammattiteatteri. Kansallisteatteri on taiteellinen teatteri, jonka ohjelmistossa nähdään tuoreinta kotimaista draamaa, kiinnostavimpia ulkomaisia näytelmiä ja parhaita klassikoita. Kansallisteatterin keskeiset arvot ovat taiteellisuus, tasa-arvoisuus ja keskustelevuus.